

ODPOWIEDZI NA KWESTIONARIUSZ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**UDZIELONE PRZEZ KANDYDATA NA KOMISARZA****Paola GENTILONIEGO****Kandydata na komisarza do spraw gospodarki****1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską, niezależność osobista**

Jakie aspekty Pańskich kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłby Pan odpowiedzialny? Co skłania Pana do ubiegania się o to stanowisko? W jaki sposób przyczyni się Pan do realizacji strategicznego programu działań Komisji? W jaki sposób zamierza Pan uwzględnić aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pana resortowi?

W jaki sposób może Pan wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej oraz w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pańskiej rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Od najmłodszych lat czułem się Europejczykiem. Urodziłem się w czasach, kiedy kraje Europy odbudowywały swoje zniszczone stosunki po wojnach, które nękały nasz kontynent przez całą jego historię. Kiedy byłem dzieckiem, w moim rodzinnym mieście podpisano traktat, który zapoczątkował Europejską Wspólnotę Gospodarczą. Rzym zawsze był moim domem, a projekt europejski – elementem mojej świadomości politycznej.

Od kiedy zacząłem studia w dziedzinie nauk politycznych, moim celem zawsze była służba publiczna. Przez wiele lat pracowałem jako dziennikarz polityczny; prawda i przejrzystość należą do moich podstawowych wartości. Z dziennikarstwa przeniósłem się do polityki. Pełniłem funkcję radnego Rzymu, a następnie przez 18 lat byłem posłem do włoskiego parlamentu. Zajmowałem też stanowiska polityczne: ministra ds. komunikacji, ministra spraw zagranicznych i premiera. Pełniąc te funkcje, bywałem oczywiście często w Brukseli, co jeszcze bardziej ugruntowało we mnie przekonanie, że nasze kraje będą prosperować tylko pod warunkiem, że będziemy działać razem. W marcu 2017 r. jako premier Włoch miałem zaszczyt zorganizować obchody 60. rocznicy podpisania traktatów rzymskich. Wypracowanie konsensusu między europejskimi szefami państw i rządów oraz instytucjami UE było istotnym osiągnięciem.

Jako minister spraw zagranicznych dogłębnie zrozumiałem, jak stosunki międzynarodowe wpływają na dobrobyt w naszych własnych krajach. Uczestniczyłem w intensywnych pracach zmierzających do określenia wspólnych stanowisk w najważniejszych dla Unii Europejskiej kwestiach, takich jak wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej. Podczas włoskiej prezydencji w grupie G-7 szczególnie skupiłem się na tym, aby we współpracy

z krajami o podobnych poglądach i z wszystkimi innymi członkami grupy G-7 stworzyć warunki do konsensusu co do głównych globalnych wyzwań geopolitycznych i gospodarczych.

Nowo wybrana przewodnicząca Komisji podkreśliła, że będzie to Komisja geopolityczna, a w dzisiejszym świecie ma to szczególne znaczenie w kwestiach gospodarczych i podatkowych. W całej Europie odnotowujemy rosnące niezadowolenie w kwestii rozkładu możliwości oraz zdolności rządów do zapewnienia sprawiedliwego wkładu wszystkich osób i przedsiębiorstw. Umiejzarnarodowienie ruchomego kapitału i dochodów jest faktem i żaden rząd nie jest w stanie samodzielnie poradzić sobie z jego konsekwencjami. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, w ramach działań na rzecz sprawiedliwego i skutecznego opodatkowania będę się kierował koniecznością zapewnienia, byśmy nadal wspierali społeczną gospodarkę rynkową, która ma kluczowe znaczenie dla naszego dobrobytu.

Priorytetem nowej kadencji będzie podjęcie skutecznych działań w odpowiedzi na nadchodzący kryzys klimatyczny. Ten problem z samej swej natury nie zna żadnych granic. Kwestia ochrony środowiska jest mi bliska od wczesnych lat mojej kariery, kiedy to 35 lat temu pracowałem jako redaktor naczelny magazynu „La nuova ecologia” (Nowa ekologia). Rozwiązanie tego problemu będzie wymagało działań w wielu dziedzinach, a polityka gospodarcza i podatkowa będą miały zasadnicze znaczenie dla zapewnienia finansowania i zachęt mających na celu przywrócenie zdrowia naszej planety.

Centralnym elementem mojej teki będzie nadzór gospodarczy. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i ekologiczny wzrost gospodarczy muszą iść ze sobą w parze. Jako poseł do włoskiego parlamentu w latach kryzysu rozumiałem wagę zarówno ochrony stabilności finansów publicznych, jak i możliwości udzielania wsparcia gospodarczego w trudnych chwilach. W trakcie mojej kadencji poświęcę się realizacji programu politycznego, który będzie wspierał wzrost gospodarczy i pozwoli osiągnąć właściwą równowagę między zapewnieniem długotrwałego zrównoważonego rozwoju a zajęciem się problemami krótkoterminowymi dzięki odpowiedniej elastyczności w ramach uzgodnionego zestawu przepisów UE. Będę współpracował z Parlamentem Europejskim, aby zaproponować europejski program reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych w celu zapewnienia europejskiego wsparcia tym, którzy go potrzebują, wtedy, gdy tego potrzebują. W ramach programu InvestEU i planu inwestycyjnego „Zrównoważona Europa” będę dążył do zapewnienia bardzo potrzebnych inwestycji przyczyniających się do realizacji naszych ogólnych celów, zwłaszcza w zakresie neutralności klimatycznej i transformacji cyfrowej.

Moje zaangażowanie w działania na rzecz równości płci jest częścią mojego zaangażowania w kwestie liberalizmu i demokracji. Cieszę się z równowagi płci w kolegium i uważam, że powinniśmy dawać innym przykład. Zobowiązuję się do osiągnięcia tego samego w swoim gabinecie, dzięki czemu będzie on silniejszy i będzie mógł lepiej reprezentować potrzeby i priorytety europejskich obywateli, niezależnie od tego, kim są i gdzie się znajdują.

Będę służył Komisji pod przewodnictwem nowo wybranej przewodniczącej Ursuli von der Leyen z zachowaniem niezależności od wpływów zewnętrznych i w duchu kolegalności. Będę pracować wyłącznie jako Europejczyk, ale z taką samą pasją i zaangażowaniem, jak wtedy, gdy pracowałem dla Włoch i Rzymu. Zobowiązuję się przestrzegać wymogów etycznych określonych w traktacie – zgodnie z jego literą i duchem – przy zachowaniu pełnej przejrzystości.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Jak ocenilby Pan swoją rolę jako członka kolegium komisarzy? W jakim zakresie jest Pan gotów odpowiadać przed Parlamentem za podejmowane przez siebie działania oraz za działania podległych Panu departamentów? Jakie konkretne zobowiązania jest Pan gotowy poczynić w zakresie zwiększenia przejrzystości, zacieśnienia współpracy oraz podejmowania skutecznych działań w związku ze stanowiskami Parlamentu oraz składanymi przez niego wnioskami w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pan gotowy udostępniać Parlamentowi informacje i dokumenty w równym stopniu, co Radzie?

Rozliczalność i nadzór parlamentarny leżą u podstaw demokracji i jako takie stanowią nasze wspólne europejskie wartości. Będąc posłem do parlamentu przez niemal dwa dziesięciolecia, a także ministrem i premierem odpowiadającym przed parlamentem narodowym, doświadczyłem demokratycznej rozliczalności z perspektywy obu stron. Ogromne znaczenie dla przywrócenia zaufania obywateli do Unii Europejskiej ma przejrzystość działania i ścisłe zaangażowanie Parlamentu Europejskiego. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza ds. gospodarki zostanie zatwierdzona, będę ściśle współpracować z Parlamentem Europejskim i z posłami do PE na wszystkich etapach procesu kształtowania polityki i dialogu politycznego. Będę pracował na rzecz osiągnięcia tego celu, przestrzegając przy tym przepisów Porozumienia ramowego z 2010 r. w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską oraz Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z 2016 r.

Jako były parlamentarzysta i dziennikarz wierzę, że przejrzystość, jawność, zaufanie i ciągły dialog to podstawa dobrych rządów i legitymacji demokratycznej. Przedstawione przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji wytyczne polityczne i pisma określające zadania w pełni odzwierciedlają te zasady. Podkreślono w nich zamiar pogłębienia szczególnej relacji między Parlamentem Europejskim a Komisją. W pełni popieram zobowiązanie nowo wybranej przewodniczącej do większego zaangażowania Parlamentu Europejskiego w kwestie związane z zarządzaniem gospodarczym, między innymi poprzez stawianie się przed Parlamentem Europejskim przed każdym kluczowym etapem europejskiego semestru. Z zadowoleniem przyjmuję również zobowiązanie nowo wybranej przewodniczącej do podejmowania działań ustawodawczych w odpowiedzi na rezolucje Parlamentu przyjęte przez większość posłów, przy pełnym poszanowaniu zasad proporcjonalności, pomocniczości i lepszego stanowienia prawa.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę traktował w swoich działaniach Parlament i Radę na równi jako współprawodawców, a także dopilnuję, by podobnie traktowano obie te instytucje pod względem udostępniania informacji w dziedzinach, za które odpowiadam. Jest to nie tylko wymóg prawny, ale również konieczność dla komisarza, który jako członek kolegium ponosi odpowiedzialność przed posłami do Parlamentu Europejskiego, wybranymi w wyborach bezpośrednich. Na płaszczyźnie osobistej, jako zdecydowany orędownik demokracji i zaangażowany Europejczyk, traktuję to jako przywilej. Będę gotowy do regularnego uczestnictwa w rozmowach trójstronnych, a także w posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach komisji parlamentarnych, aby wysłuchiwać opinii Parlamentu Europejskiego i odpowiadać na wyrażane przez niego obawy. Zapewnię też bezpośrednią i regularną wymianę informacji z przewodniczącymi komisji oraz bezpośrednią komunikację z ich członkami. Jako były dziennikarz uważam, że obywatele muszą być informowani o europejskich strategiach

politycznych i debatach, a parlamentarzyści mogą to robić najefektywniej. Dopilnuję również, by Parlament Europejski był regularnie informowany o kwestiach należących do zakresu mojej odpowiedzialności, zwłaszcza przed ważnymi wydarzeniami i na kluczowych etapach negocjacji międzynarodowych.

Nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen popiera prawo inicjatywy ustawodawczej dla Parlamentu Europejskiego. Zobowiązała się, że gdy Parlament przyjmie rezolucję, stanowiąc większością głosów, Komisja przedstawi w odpowiedzi akt ustawodawczy, przy pełnym poszanowaniu zasad proporcjonalności, pomocniczości i lepszego stanowienia prawa. W pełni popieram to zobowiązanie.

W ramach zobowiązania nowego kolegium komisarzy do pogłębienia partnerstwa z Parlamentem Europejskim będę ściśle współpracować z Parlamentem na każdym etapie debaty nad rezolucjami przyjmowanymi na podstawie art. 225 TFUE. Zobowiązuję się ściśle współpracować z odpowiednimi komisjami parlamentarnymi oraz aktywnie i osobiście uczestniczyć w posiedzeniach przygotowujących rezolucje na podstawie art. 225 TFUE. Jestem głęboko przekonany, że usprawni to dialog, zwiększy zaufanie i poczucie współdziałania na rzecz osiągnięcia wspólnego celu.

Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, wezmę pełną odpowiedzialność polityczną za działania w moim obszarze kompetencji. Komisja Europejska to instytucja, która jest najważniejszym strażnikiem naszych traktatów i dziedzictwa ojców założycieli Unii Europejskiej, i będę zaszczycony, mogąc w niej służyć. Jako komisarz aktywnie broniłbym ogólnego interesu Europy, wspierając go i zawsze działając zgodnie z zasadą kolegalności. Będę ściśle współpracował z nominowanym wiceprzewodniczącym wykonawczym Valdisem Dombrovskisem oraz z innymi członkami kolegium na rzecz realizacji sześciu priorytetów nowo wybranej przewodniczącej Ursuli von der Leyen, a w szczególności na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego w Europie sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, przy jednoczesnym propagowaniu roli Europy jako światowego lidera. Tylko dzięki współpracy na rzecz osiągnięcia wspólnego celu w ramach kolegium i między instytucjami UE możemy spełnić uzasadnione żądania Europejczyków dotyczące dobrobytu, stabilności i ochrony.

3. Jakie jest Pańskie stanowisko w sprawie stosowania paktu stabilności i wzrostu?

Jakie są Pańskie zamierzenia w związku ze zbliżającym się przeglądem unijnych ram fiskalnych, w szczególności w odniesieniu do skutków procyklicznych, inwestycji, zakłóceń równowagi makroekonomicznej i uproszczenia przepisów?

Celem paktu stabilności i wzrostu jest zapewnienie koordynacji polityki fiskalnej państw członkowskich oraz dążenie do zdrowych finansów publicznych. Są to istotne czynniki sprzyjające wzrostowi i utrzymaniu stabilności. Pakt ma zapobiegać nadmiernemu deficytowi, a w razie konieczności korygować go w celu utrzymania długu na stabilnym poziomie. Niezależnie od tego pakt stabilności i wzrostu ma również przyczynić się do budżetowej stabilizacji makroekonomicznej. Różnice w uwarunkowaniach gospodarczych i wskaźnikach zadłużenia w poszczególnych państwach członkowskich, a także w preferencjach krajowych w kwestii tempa redukcji długu, utrudniają pogodzenie celów dotyczących długookresowej zdolności do obsługi długu oraz ustabilizowania jego poziomu. Różnice te utrudniają również osiągnięcie konsensusu w sprawie obrania właściwej ścieżki zmian i zmniejszają poczucie odpowiedzialności za ten wybór. Jeśli moja nominacja na stanowisko komisarza do spraw

gospodarki zostanie zatwierdzona, zgodnie z wytycznymi politycznymi nowo wybranej przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen będą dążyć do tego, aby Komisja stosowała pakt stabilności i wzrostu, w pełni wykorzystując elastyczność przewidzianą w jego postanowieniach. W obecnej sytuacji, przy szczególnie niskich stopach procentowych, pomoże nam to w wyznaczeniu takiego kursu polityki budżetowej w strefie euro, który będzie w większym stopniu sprzyjał wzrostowi gospodarczemu, zapewniając jednocześnie odpowiedzialność budżetową. Istotny wkład w długookresową zdolność do obsługi długu wnoszą ponadto inwestycje i reformy strukturalne, ponieważ zwiększają one potencjał wzrostu gospodarczego. Zgodnie z treścią pisma określającego moje zadania będę odpowiadał za to, by polityka gospodarcza przyczyniała się do zrównoważonego rozwoju, a także zapewniała Europejczykom ochronę i stabilność, których potrzebują.

Zdaję sobie sprawę, że w ramach reformy paktu stabilności i wzrostu w 2011 r. wprowadzono regularne przeglądy reguł fiskalnych. W związku z tym do końca roku Komisja musi opublikować ocenę unijnych ram fiskalnych. Europejska Rada Budżetowa wniosła już cenny wkład w ten proces. W ramach przeglądu dokonamy podsumowania funkcjonowania paktu stabilności i wzrostu oraz ocenimy dotychczasowe doświadczenia w zakresie stosowania nowych reguł. Przegląd będzie też wskazówką na przyszłość. Konsultacje z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, które nastąpią po tym przeglądzie, pozwolą na wymianę poglądów, dając nam możliwość pogodzenia spolaryzowanych stanowisk i odbudowania wzajemnego zaufania. Moje doświadczenie na stanowisku premiera uświadomiło mi jeszcze bardziej, że dla budowania konsensusu bardzo duże znaczenie mają zaufanie, dotrzymywanie podjętych zobowiązań i ciężka praca na rzecz wspólnych celów. Zapewnienie poczucia odpowiedzialności i skutecznego egzekwowania nowych reguł będzie w nadchodzących latach niezwykle ważne. W wyniku przeglądu uzyskamy niezbędną podstawę do oceny, czy konieczna jest aktualizacja tych reguł. Przegląd będzie również okazją do podsumowania innych elementów tzw. „sześciopaku”, w szczególności procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, która to procedura zapewnia ramy nadzoru nad zmianami gospodarczymi nieobjętymi koordynacją przed kryzysem finansowym, takimi jak zaburzenia równowagi zewnętrznej, konkurencyjność, rynki nieruchomości mieszkaniowych czy szybko rosnący poziom zadłużenia sektora prywatnego. Procedura dotycząca zakłóceń równowagi makroekonomicznej pozwoliła poszerzyć zakres nadzoru. Będziemy musieli ją wdrożyć w taki sposób, aby skorygować obecne zakłócenia równowagi zewnętrznej.

4. W jaki sposób zamierza Pan zreformować europejski semestr? W jaki sposób przyczyni się Pan do zwiększenia demokratycznej odpowiedzialności? Jaka jest Pańska opinia na temat włączenia kryteriów społecznych i środowiskowych?

Od powstania w 2011 r. europejski semestr stale się rozwija. Dziś obejmuje wiele aspektów polityki społecznej i gospodarczej. Coraz większy nacisk – i słusznie – kładzie się na kwestie społeczne; prawie połowa zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczy kwestii związanych z zatrudnieniem, edukacją, opieką zdrowotną i polityką społeczną. Niemniej jednak, jak podkreśliła nowo wybrana przewodnicząca, zalecane w ramach europejskiego semestru strategie polityki gospodarczej powinny zapewniać równowagę między prawami socjalnymi, neutralnością klimatyczną Europy i konkurencyjną gospodarką. Ustanowienie Europejskiego filaru praw socjalnych to ważne osiągnięcie i wyraźny wyraz zaangażowania w rozwijanie europejskiej społecznej gospodarki rynkowej. Nowa Komisja zobowiązuje się do przedstawienia planu działania na rzecz pełnego wdrożenia Europejskiego filaru praw

socjalnych i jestem dumny z tego, że to mnie wyznaczono do przeprowadzenia prac nad europejskim programem reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych. Chciałbym, abyśmy w ramach europejskiego semestru wspierali te ważne inicjatywy, pomagając państwom członkowskim w propagowaniu pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej oraz w dążeniu do sprawiedliwości społecznej i dobrobytu, między innymi przez zwracanie większej uwagi na dystrybucyjne skutki zalecanych polityk. Przyczyni się to do realizacji zobowiązania nowo wybranej przewodniczącej do przekształcenia europejskiego semestru w instrument uwzględniający przyjęte w ramach ONZ cele zrównoważonego rozwoju.

Europejczycy mówią głośno i wyraźnie o znaczeniu kwestii związanych z klimatem i ochroną środowiska. Od początku mojej kariery politycznej kwestie te były dla mnie niezwykle istotne. Jestem głęboko przekonany, że powinniśmy bardziej doceniać ich ogólnogospodarcze znaczenie w koordynacji polityki gospodarczej i społecznej. Naszym ogólnym celem powinno być zapewnienie ścisłej spójności politycznej między europejskim semestrem a różnymi aspektami celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych przy jednoczesnym skupieniu na największych wyzwaniach polityki gospodarczej o znaczeniu makroekonomicznym. Zobowiązuję się podjąć pierwsze kroki w tym kierunku już w ramach zbliżającego się cyklu europejskiego semestru.

Rzeczywistą wartością europejskiego semestru jest koordynacja naszych strategii politycznych w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w kontekście trwałego dobrobytu gospodarczego oraz reakcja wszystkich państw członkowskich na najpilniejsze wyzwania. Mamy obowiązek słuchać Europy i działać zgodnie z jej interesem. Mamy obowiązek słuchać naszych społeczeństw, partnerów społecznych, a przede wszystkim pokolenia młodych Europejczyków, które pokazuje nam, jak ważne jest wspólne działanie. Nieocenione znaczenie w procesie wprowadzania prawdziwych zmian na lepsze ma uczciwy dialog polityczny, zwłaszcza gdy reformy są złożone i wymagają czasu. Poczucie odpowiedzialności za realizację zaleceń politycznych w ramach europejskiego semestru warunkuje ich długofalowe praktyczne skutki. Uważam, że powinniśmy nadać większe znaczenie krajowym strategiom reform gospodarczych i zobowiązaniom państw członkowskich. Będę orędownikiem pogłębienia dialogu z państwami członkowskimi na temat ich strategii politycznych w drodze częstszych wizyt merytorycznych i politycznych w państwach członkowskich oraz przedstawiania przez Komisję konkretnej oceny krajowych planów reform. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam dać przykład, odwiedzając wszystkie państwa członkowskie w pierwszej połowie mojej kadencji w celu omówienia najważniejszych wyzwań gospodarczych i społecznych z przedstawicielami rządów, parlamentów narodowych i odpowiednich zainteresowanych stron, w szczególności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Zależy mi również na dalszym rozwijaniu ścisłego partnerstwa między Komisją a Parlamentem Europejskim w dziedzinie zarządzania gospodarczego. Komisja już teraz uważnie słucha opinii Parlamentu, czemu dano wyraz m.in. w dwóch rocznych sprawozdaniach w sprawie europejskiego semestru. Jestem przekonany, że głos Parlamentu może być jeszcze silniejszy i że europejski semestr jest ważnym sposobem zacieśnienia współpracy. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, będę pojawiał się w Parlamencie Europejskim przed każdym kluczowym etapem europejskiego semestru, aby omówić z posłami główne wyzwania, które widzimy, i przedyskutować, co należy zrobić, aby je przezwyciężyć. Jestem również głęboko przekonany, że musimy rozwijać już istniejące działania skierowane do obywateli i zainteresowanych stron. Posłowie do Parlamentu Europejskiego, jako przedstawiciele społeczeństwa wyłonieni w wyborach,

powinni znaleźć się w centrum naszych wspólnych działań na rzecz bezpośredniej konsultacji z parlamentami narodowymi i obywatelami. Coroczny Europejski Tydzień Parlamentarny współorganizowany przez Parlament Europejski, z udziałem parlamentarzystów z całej UE, już stanowi cenny wkład w realizację tego celu. Jestem zdecydowany kontynuować i intensyfikować wymianę poglądów.

5. Jakie są Pańskie zamiary co do Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej?

W grudniu 2017 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie włączenia treści postanowień Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej do prawa UE, z uwzględnieniem odpowiedniej elastyczności wbudowanej w pakt stabilności i wzrostu i określonej przez Komisję w styczniu 2015 r. We wniosku tym przewidziano włączenie do prawa Unii głównych elementów wspomnianego traktatu w celu wspierania solidnych ram budżetowych na szczeblu krajowym. Jest on w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami i ma na celu umożliwienie umawiającym się stronom wypełnienia ich zobowiązań w tym zakresie. Wniosek ten nadal jednak czeka na opinię Parlamentu i nie cieszy się wystarczającym poparciem w Radzie. Ocena unijnych ram fiskalnych pod koniec roku będzie okazją do podsumowania w tej kwestii. Parlament Europejski ma do odegrania ważną rolę w zapewnieniu przejrzystości we wdrażaniu reguł fiskalnych i demokratycznej rozliczalności.

6. Czy mógłby Pan określić swoje priorytety i plan działania w odniesieniu do unijnej agendy podatkowej? W jaki sposób promowałby Pan jako komisarz bardziej nowoczesny, prostszy i bardziej sprawiedliwy system opodatkowania, w szczególności z uwzględnieniem trwającej obecnie międzynarodowej reformy podatkowej pod kierownictwem G-20 (w tym dyskusji na temat minimalnej efektywnej stawki podatku od osób prawnych i konieczności wyeliminowania szkodliwych praktyk podatkowych), cyfryzacji gospodarki i programu działań UE w zakresie zmian klimatu? Czy zamierza Pan skorzystać w stosownym przypadku z procedury przewidzianej w art. 116 TFUE, która umożliwia zmianę wymogu jednomyślności w kwestiach podatkowych?

Unijna agenda podatkowa na nadchodzące lata będzie kształtowana na podstawie wyzwań, z którymi mamy obecnie do czynienia. Po pierwsze, zaproponowany przez nowo wybraną przewodniczącą Ursulę von der Leyen ambitny program polityczny w dziedzinie środowiska i klimatu będzie musiał obejmować zdecydowane działania w dziedzinie polityki podatkowej. Po drugie, zasadnicze znaczenie będzie nadal miało zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania na szczeblu unijnym i międzynarodowym, dzięki czemu państwa członkowskie będą mogły nadal zwiększać dochody i realizować swoją politykę gospodarczą i społeczną. Po trzecie, zmiany technologiczne i globalizacja umożliwiły powstanie nowych modeli biznesowych, które uwiaryściły potrzebę reformy międzynarodowych ram opodatkowania osób prawnych. Polityka podatkowa jest też ważnym narzędziem wspierania konkurencyjności UE oraz pobudzania inwestycji, wzrostu i przedsiębiorczości na jednolitym rynku. Aby w pełni wykorzystać potencjał tej polityki, trzeba ułatwić działalność przedsiębiorstwom, a obywatelom – pracę ponad granicami krajów. Jeśli moja kandydatura na stanowisko komisarza zostanie zatwierdzona, kwestie te znajdą się w centrum mojego programu na najbliższe pięć lat, zarówno na poziomie UE, jak i w ramach koordynacji krajowych polityk

podatkowych, i zostaną uwzględnione w moich priorytetach. W ostatnich latach Parlament Europejski był istotnym sojusznikiem Komisji w próbach przyjęcia agendy podatkowej. Mam nadzieję, że mogę liczyć na ten sam poziom wsparcia, dzięki czemu uda się utrzymać tempo i wspólnie osiągnąć dalsze postępy.

Opodatkowanie może odegrać bezpośrednią rolę w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu. Dlatego też, wraz z nominowanym wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw Europejskiego Zielonego Ładu, będę pracować nad tym, by nasz system podatkowy zapewniał właściwe zachęty, które ukierunkują zachowania producentów, użytkowników i konsumentów, zagwarantują równe warunki działania i pomogą zrekompensować straty najsłabszym grupom społecznym, na których sytuację ta transformacja negatywnie wpłynie. Jednym z głównych celów będzie nowelizacja dyrektywy z 2003 r. w sprawie opodatkowania energii. W wyniku przeprowadzonej niedawno oceny stwierdzono, że dyrektywa ta jest przestarzała i nie odpowiada już obecnym potrzebom. Przede wszystkim jej treść nie nadąża za wielością zmian na szczeblu unijnym i międzynarodowym w dziedzinie efektywności energetycznej i zmiany klimatu. Poziom ambicji związany z modernizacją dyrektywy w sprawie opodatkowania energii jest powiązany ze sposobem rozszerzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji. Musimy też dopilnować, by przekształcenie UE w Unię neutralną dla klimatu odbywało się w sposób sprawiedliwy i społecznie zrównoważony. Bardziej ambitny unijny system handlu uprawnieniami do emisji, który pozwoliłby osiągnąć cel neutralności klimatycznej do 2050 r., należy połączyć z przeciwdziałaniem ucieczce emisji gazów cieplarnianych i działaniami na rzecz zapewnienia Unii przewagi konkurencyjnej. Potrzebujemy w tym zakresie równych warunków działania. Ich brak może wywołać negatywne skutki gospodarcze i społeczne oraz udaremnić realizację naszych celów w dziedzinie klimatu. Z tego powodu nowo wybrana przewodnicząca zaproponowała wprowadzenie transgranicznego podatku od emisji dwutlenku węgla. Projekt ten będzie wymagał starannego opracowania, tak aby wywrzeć polityczną presję na tych, którzy ociągają się w sprawach klimatycznych, by unijne przedsiębiorstwa mogły konkurować na równych warunkach i w pełnej zgodności z przepisami Światowej Organizacji Handlu.

Zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania zdrowych finansów publicznych i zapewnienia funduszy na dobra publiczne, takie jak wysokiej jakości edukacja i opieka zdrowotna. W ostatnich latach poczyniono znaczne postępy w zakresie przejrzystości podatkowej, współpracy administracyjnej i walki z unikaniem opodatkowania. Pozostaje jednak jeszcze wiele do zrobienia, a ja działania w tej kwestii potraktuję priorytetowo. Chcę ułatwić życie podatnikom, którzy działają zgodnie z przepisami, i skoncentrować działania represyjne na tych, którzy tego nie robią. Moja strategia opierać się będzie na trzech filarach: i) zwiększenie pewności podatkowej i ułatwienie przestrzegania przepisów; ii) zwalczanie oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania; iii) dostosowanie unijnych ram zarządzania podatkami, w szczególności poprzez wzmocnienie formatu współpracy między państwami członkowskimi. Będę również nadal pracować na rzecz wprowadzenia docelowego odpornego na oszustwa systemu podatku od wartości dodanej, który to system funkcjonowałby z korzyścią dla jednolitego rynku. Walka z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania nie powinna ograniczać się do UE. Powinniśmy opracować też bardziej zdecydowane środki zwalczania szkodliwych systemów podatkowych na całym świecie. W tym kontekście bezprecedensowe postępy przyniósł wspólny unijny wykaz jurysdykcji niechętnych współpracy w sprawach podatkowych. UE prowadzi obecnie bezpośredni dialog ze swoimi głównymi partnerami w kwestiach podatkowych. Nasi partnerzy poczynili znaczne kroki w kierunku

powstrzymania szkodliwych praktyk podatkowych i poprawy współpracy w sprawach podatkowych. Uważam, że jest to dziedzina, w której nadal można dążyć do poprawy, w szczególności w kwestii wypracowania porozumienia w sprawie skoordynowanych środków ochrony przed działaniami państw wymienionych w wykazie oraz zwiększenia przejrzystości tego procesu.

Międzynarodowe ramy opodatkowania osób prawnych nie nadążają za realiami współczesnej gospodarki. Są zbyt skomplikowane i nie gwarantują opodatkowania zysków tam, gdzie zyski te powstają. Problemy te nie ograniczają się wprawdzie do sektora cyfrowego, jednak są szczególnie wyraźne i naglące w kontekście opodatkowania gospodarki cyfrowej. Wspólnie z nominowaną wiceprzewodniczącą wykonawczą do spraw Europy na miarę ery cyfrowej dopilnuję, by Komisja i cała UE przewodziły w międzynarodowych działaniach na poziomie grupy G-20 oraz Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju na rzecz uzgodnienia wspólnego podejścia do opodatkowania działalności cyfrowej. Nadchodzące miesiące będą miały kluczowe znaczenie dla postępów w tym zakresie. Jeżeli uda się osiągnąć skuteczne globalne porozumienie, będzie ono wymagało skoordynowanego wdrożenia w UE w celu zmniejszenia kosztów przestrzegania przepisów i zwiększenia pewności podatkowej dla przedsiębiorstw. Jeżeli do końca 2020 r. nie uda się osiągnąć porozumienia na szczeblu międzynarodowym, UE powinna zacząć działać samodzielnie. Na szczeblu UE potrzebne będzie rozwiązanie, które będzie odpowiedzią na problemy związane z gospodarką cyfrową, przyniesie korzyści UE i umożliwi nam osiągnięcie porozumienia między państwami członkowskimi. Jestem również zdecydowany podjąć działania w ramach UE w celu zapewnienia przedsiębiorcom bardziej przyjaznego systemu podatkowego oraz lepszego wspierania wzrostu, inwestycji i innowacji. Unijny system podatkowy musi być prostszy, jaśniejszy i łatwiejszy w stosowaniu. W tym względzie prace nad wspólną skonsolidowaną podstawą opodatkowania osób prawnych uważam za ważną część planu zmierzającego do uproszczenia i doprecyzowania naszych systemów podatkowych i ułatwienia stosowania przepisów podatkowych.

Jestem przekonany, że zgodnie z pismem określającym moje zadania, aby sprostać wszystkim tym wyzwaniom, powinniśmy w pełni wykorzystać klauzule traktatowe umożliwiające przyjęcie wniosków w sprawie opodatkowania w drodze procedury współdecyzji i głosowania większością kwalifikowaną. Podatki to jeden z ostatnich obszarów polityki UE, w których proces podejmowania decyzji opiera się wyłącznie na jednomyślności. Nowe wyzwania pojawiające się w ostatnich latach w UE i na świecie ujawniły ograniczenia jednomyślności w dziedzinie opodatkowania i naszej zdolności do szybkiego reagowania. W kontekście dzisiejszej globalnej i cyfrowej gospodarki UE musi być w stanie szybciej i skuteczniej dostosowywać swoją politykę podatkową do zmieniających się potrzeb. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami Parlament Europejski pełni dziś raczej rolę konsultacyjną. Dzięki nadaniu Parlamentowi prawdziwej roli decyzyjnej w ramach zwykłej procedury ustawodawczej proces podejmowania decyzji w kwestiach podatkowych stałyby się bardziej skuteczny. Stopniowe i ukierunkowane przejście na głosowanie większością kwalifikowaną oraz zwykłą procedurę ustawodawczą mogłoby zapewnić bardziej elastyczne i demokratyczne kształtowanie polityki UE w dziedzinie opodatkowania. W tym kontekście art. 116 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zapewnia alternatywną drogę stosowania głosowania większością kwalifikowaną. Mechanizm ten mógłby być uruchamiany w przypadku dowodów na istnienie zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym z powodu rozbieżnych przepisów krajowych. Jestem gotów skorzystać z niego w przyszłości, o ile spełnione zostaną odpowiednie warunki prawne.

7. W jaki sposób konkretnie poprawiłby Pan funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej? Jakie są Pańskie zamierzenia odnośnie do ustanowienia europejskiego programu reasekuracji społecznych ubezpieczeń od bezrobocia ?

Euro, nasza wspólna waluta, jest symbolem naszej jedności. W ostatnich latach poczyniono postępy w przywracaniu gospodarek państw członkowskich i całej strefy euro na ścieżkę solidnego i trwałego wzrostu gospodarczego. Widać jednak spowolnienie gospodarki i pojawiające się czynniki ryzyka. Szybki postęp w dokończeniu budowy unii gospodarczej i walutowej jest niezbędnym elementem politycznej reakcji na tę sytuację. Pomoże on również wyeliminować utrzymujące się podziały pod względem spójności społecznej i wyników gospodarczych w obrębie Unii Europejskiej. Musimy wyciągnąć wnioski z doświadczeń zdobytych w tych latach: pomimo osiągnięć niekompletny charakter unii gospodarczej i walutowej może być przyczyną niedoskonałych wyników makroekonomicznych. Więcej reform pomogłoby strefie euro osiągnąć bardziej solidny, trwały i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost oraz skuteczniej chronić się przed pogorszeniem koniunktury gospodarczej. Z tego względu tak ważne są postępy w pogłębianiu unii gospodarczej i walutowej, które w kontekście czynników ryzyka pojawiających się w światowej gospodarce zwiększyłyby także zaufanie do rynku. Jest to również niezbędne do wzmocnienia międzynarodowej pozycji euro i roli Europy w globalnym łańdźcu. Musimy kontynuować wspieranie reform naszego wspólnego systemu zarządzania, jak również gospodarek krajowych, a jednocześnie realizować ambitny plan inwestycyjny „Zrównoważona Europa” i uruchomić przyszły program InvestEU. Musimy sprostać wyzwaniom naszych czasów.

W wytycznych politycznych nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen podkreśliła, że przez następne pięć lat pogłębienie unii gospodarczej i walutowej będzie traktowane priorytetowo. W perspektywie krótkoterminowej oznacza to przełożenie działań uzgodnionych podczas szczytu państw strefy euro w czerwcu 2019 r. na konkretne wyniki. Do działań tych należą między innymi: instrument budżetowy na rzecz konwergencji i konkurencyjności w strefie euro, który ma wspierać reformy strukturalne i inwestycje w państwach członkowskich, oraz wspólny mechanizm ochronny jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

Oprócz tego będziemy potrzebować dalszych wspólnych działań, aby przyspieszyć proces pogłębienia unii gospodarczej i walutowej. Priorytetem jest osiągnięcie postępu na drodze do unii finansowej przez stworzenie unii bankowej i podjęcie dalszych działań w kierunku unii rynków kapitałowych. Silny, zintegrowany i odporny rynek kapitałowy jest najlepszym punktem wyjścia dla zapewnienia, by nasza wspólna waluta była szerzej wykorzystywana na forum międzynarodowym, zaś kompletna unia gospodarcza i walutowa wzmocni jej wiarygodność.

Nowo wybrana przewodnicząca Komisji zapowiedziała, że zamierza wystąpić z wnioskiem o ustanowienie europejskiego programu reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych. Program ten wzmocniłby spójność społeczną przez zapewnienie ochrony obywateli w całej UE na wypadek utraty pracy. Pomógłby też państwom członkowskim w szybszym łagodzeniu wstrząsów gospodarczych i uniknięciu negatywnych skutków ubocznych. Niezwykle istotne jest, aby struktura programu uwzględniała szereg ograniczeń gospodarczych i politycznych. W szczególności należy zapewnić, aby: (i) nie było żadnych stałych transferów między państwami członkowskimi; (ii) wsparcie było udzielane terminowo i tylko w przypadku znacznych wstrząsów; (iii) program nie działał demobilizująco na państwa członkowskie i nie

zniechęcał ich do prowadzenia rozsądnej polityki budżetowej i wdrażania potrzebnych reform strukturalnych. Biorąc pod uwagę te ograniczenia, ustanowienie europejskiego programu reasekuracji świadczeń dla osób bezrobotnych pozostaje kluczowym elementem dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej.